

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/266/2020
Identifikačné číslo spisu:	1106203185
Dátum vydania rozhodnutia:	27.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1106203185.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: F. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, B., právne zastúpený: JUDr. Branislav Drgoň, advokát, so sídlom Jesenského 2, Bratislava, proti žalovaným: 1/ Ing. arch. P. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, B., 2/ Ing. arch. T. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, B., obaja právne zastúpení: LÖWY & LÖWY s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Slowackého 56, Bratislava, IČO: 47 236 230, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Bratislava I, pod sp. zn. 11C/14/2006, o dovolaní žalovaných proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31. januára 2020 sp. zn. 9Co/40/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalobcovi voči žalovaným 1/ a 2/ priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 01.03.2018, č. k. 11C/14/2006-585 návrh na pripustenie vstupu ďalších subjektov na strane žalovaných (F. T., A. T.) zamietol, návrh na prerušenie konania zamietol, žalobu zamietol a žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania.

1.1 Proti tomuto rozsudku v zákonnej stanovenej lehote podal odvolanie žalobca.

1.2 Písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 13.11.2019 žalobca vzal žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť.

1.3 Žalovaní 1/ a 2/ so späťvzatím žaloby nesúhlasili a žiadali, aby odvolací súd rozhodol tak, že späťvzatie žaloby nepripúšťa.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 31.01.2020 sp. zn. 9Co/40/2019 späťvzatie žaloby pripustil, zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a konanie zastavil. Zároveň stranám sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2.1 Odvolací súd poukázal na to, že žalovaní 1/ a 2/ odôvodnili svoj nesúhlas so späťvzatím žaloby v prvom rade požiadavkou právnej istoty a tým, že nie je vylúčené, že po zastavení konania by sa žalobca voči nim domáhal ďalších nárokov, nešpecifikovali však akých. Súčasne svoj nesúhlas odôvodnili tým, že prebiehajú ďalšie súdne konania majúce s predmetným sporom súvis.

2.2 Odvolací súd uviedol, že v posudzovanej veci bolo predmetom konania určenie vlastníckeho práva žalobcu k nehnuteľnostiam. Žalobca je však v súčasnosti zapísaný ako vlastníč sporných nehnuteľností na liste vlastníctva a súčasne žalovaní v konaní netvrdili, že by viac boli vlastníckmi predmetných nehnuteľností, vzhľadom na skutočnosť, že ich vlastníck právo malo prejsť na tretie osoby z dôvodu výkonu záložného práva. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom, ktorým žalobu zamietol z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu, nakoľko žalobca (jeho právna predchodkyňa) sa síce pôvodne domáhal určenia vlastníckeho práva voči žalovaným, ktorí v čase podania žaloby boli zapísaní na liste vlastníctva ako vlastníci sporných nehnuteľností, avšak v dôsledku následných zmien v evidencii katastra nehnuteľností bol ako vlastníč zapísaný žalobca. Za popísaného stavu neexistoval podľa odvolacieho súdu na strane žalovaných žiadny vážny dôvod, ktorý by odôvodňoval nepripustenie späťvzatia žaloby. Odvolací súd uviedol, že aj v prípade, ak by nepripustil späťvzatie žaloby a následne potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, tak takýto výsledok konania by nemal pre žalovaných pozitívnejšie právne či iné dôsledky, než ktoré spôsobí zastavenie konania. Zamietnutiu žaloby pre nedostatok naliehavého právneho záujmu nepredchádza záväzné posúdenie (ne)existencie hmotnoprávneho vzťahu (v tomto prípade existencie vlastníckeho práva), ani takýmto rozhodnutím nie je založená prekážka rozhodnutej veci pre prípadnú inú určovaciu žalobu. Rozhodnutie súdu zamietajúce žalobu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu nemôže mať význam ani pre iné súdne konania, hoci by aj boli do skončenia prejednávanej veci prerušené, nakoľko nie je spôsobilé vyriešiť akékoľvek prejudiciálne otázky, ktoré by v iných konaniach mohli vyvstať. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vzhľadom na odvolací súd dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní 1/ a 2/ (ďalej len „dovolatelia“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z § 420 písm. f) CSP.

3.1 Dovolatelia vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP namietali nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia s poukazom na jeho nedostatočné odôvodnenie v súvislosti so závažnými dôvodmi dovolateľov pre nesúhlas so späťvzatím žaloby. Uviedli, že z hľadiska povahy uplatňovaného nároku, bolo pre rozhodnutie o späťvzatí žaloby kľúčové, že predmetom konania je určenie vlastníckeho práva, pričom ide o nárok, ktorý nepodlieha premlčaniu. Vzhľadom na napadnuté rozhodnutie žalobcovi podľa dovolateľov nič nebráni v tom, aby opätovne vo vzťahu k žalovaným vyvolal konanie. Na túto skutočnosť podľa nich odvolací súd v napadnutom rozhodnutí vôbec neprihliadal ani sa s ňou nevysporiadal. Zároveň poukázali na to, že odvolací súd sa nevysporiadal s ich dôvodmi nesúhlasu späťvzatia vo vzťahu k vedeným viacerým súdnym konaniam, ktorých výsledok závisí od výsledku tohto konania. Podľa nich nemôže obstať záver odvolacieho súdu, že výsledok v tomto konaní by nemal žiaden dopad na vedenie viacerých súdnych konaní. Takýto záver odvolacieho súdu je podľa dovolateľov formalistický. Dovolatelia pritom poukázali na konania, ktoré majú súvis s výsledkom tohto sporu. Uviedli, že odvolací súd vôbec nereflektoval na ich námietky v nesúhlase so späťvzatím žaloby a nevysvetlil prečo tieto dôvody nepovažoval za závažné. Vzhľadom na to, že napadnuté rozhodnutie nebolo dostatočným spôsobom odôvodnené a odvolací súd nevysvetlil, prečo považuje argumenty dovolateľov za nesprávne, resp. irelevantné, považovali dovolatia toto rozhodnutie za arbitrárne. Dovolatelia zároveň podotkli, že išlo o šikanóznny výkon práva žalobcu, ktorý odvolací súd vôbec nezohľadnil.

3.2 Dovolatelia žiadali, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu aj rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobca sa k dovolaniu vyjadril a žiadal, aby dovolací súd zamietol podané dovolanie v celom rozsahu

a zaviazal dovolateľov k náhrade trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 419 CSP).

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

6. Dovolatelia namietali nepreskúmateľnosť rozhodnutia z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, nakoľko mali za to, že sa odvolací súd nevysporiadal so závažnými dôvodmi dovolateľov pre nesúhlas so späťvzatím žaloby.

7. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces, ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

8. Pokiaľ dovolatelia namietali nedostatočné odôvodnenie (nepreskúmateľnosť) rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd v tejto súvislosti odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku.“ Zmeny v právnej úprave dovolania, ktoré nadobudli účinnosť od 01. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať za aktuálne a použiteľné. V danom prípade obsah spisu nedáva podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Dovolací súd nezistil, že išlo o taký extrémny prípad vybočenia z medzí § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva účastníkov konania na spravodlivý proces.

9. Dovolatelia namietali nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia vo vzťahu k posúdeniu vážnych dôvodov nesúhlasu so späťvzatím žaloby. Dovolací súd však dospel k záveru, že napadnuté uznesenie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a nepredstavuje vadu zmätočnosti. V predmetnej veci obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd mal za to, že odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k prijatému rozhodnutiu; postup odvolacieho súdu nemožno považovať za zjavne neodôvodnený. Odvolací súd sa so závažnými dôvodmi nesúhlasu so späťvzatím žaloby dostatočne zaoberal, pričom uviedol, že neexistuje žiadny vážny dôvod, ktorý by odôvodňoval nepripustenie späťvzatia žaloby, nakoľko aj v prípade, ak by odvolací súd nepripustil späťvzatie žaloby a následne by vyhovel dovolateľom tak, že by potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, takýto výsledok konania by nemal pre dovolateľov pozitívnejšie právne či iné dôsledky, než ktoré spôsobí zastavenie konania. Zamietnutiu žaloby pre nedostatok naliehavého právneho záujmu nepredchádza záväzné posúdenie existencie hmotnoprávneho vzťahu (existencie vlastníckeho práva), ani takýmto rozhodnutím nie je založená prekážka rozhodnutej veci pre prípadnú inú určovaciu žalobu. Zároveň uviedol, že rozhodnutie

súdu zamietajúce žalobu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu nemôže mať ani význam pre iné súdne konania, hoci by aj boli do skončenia prejednávanej veci prerušené, nakoľko nie je spôsobilé vyriešiť akékoľvek prejudiálne otázky (bod 12.3 napadnutého rozhodnutia).

10. Z týchto dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že dovolatelia nedôvodne argumentovali, že uznesenie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené a nepresvedčivé; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f) CSP.

11. Pokiaľ dovolatelia za procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP považovali nesprávny právny záver odvolacieho súdu, dovolací súd uvádza, že nesprávne posúdenie veci (nesprávne vyriešenie niektorej právnej otázky súdom), nemožno považovať za vadu zmätočnosti.

12. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaných 1/ a 2/ odmietol (§ 447 písm. c) CSP).

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o nároku žalovaného na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.